

Tvärnö Hembygdsförening

År 2009 med Tvärnö Hembygdsförening och program för 2010

Verksamhetsberättelse
Planerade aktiviteter
Bokslut
Vår serie om Tvärnögårdar
Medlemsförteckning
mm mm

www.hembygd.se/uppland/tvarno

Verksamheten 2009

Årsmötet

Årsstämman hölls den **23 maj** med sedvanliga förhandlingar och val. **Per Sjöberg** var mötesordförande.

Den avgående ordföranden **Eva Brunnström** avtackades av den nya ordföranden **Sune Jussil**.

Därefter höll **Åke Axell** föredrag om ortsnamn och dess ursprung. Intressant men synd att han inte berörde våra trakter mer.

Efter det blev det fika med gott bröd.

Tvärnö

Namnet Tvärnö i Hargs socken förekommer första gången i samlingar hos Institutet för språk och folkminnen i Uppsåla 1349 då en Magnus in pwerne ger jord i Tvärnö till nunnorna i S:ta Klara kloster i Stockholm.

(brevet är skrivet på latin och tryckt i svensk diplomatarium 6 s. 92)

Mellangården

Blir stugan för trång när du får gäster?

Vi hyr ut två helrenoverade, välutrustade gårdshus med plats för många vuxna och barn

Ska Ni fira någon födelsedag eller göra något med jobbet?

Vi erbjuder även mat till de som önskar

Välkommen att höra av Er för ytterligare info, offert eller bokning

Anders Johansson & Eva Medin Johansson

0173 711 18, 070 398 03 87

eva.medin@one.se

www.oregrund.nu/tvarno

Orkidévandring

13 juni var det tänkt att vi åter skulle samlas i närheten av sjön Vällan, sydost om Gimo, för att titta på alla orkidéer som växer i ett stort område där.

Förra våren gjorde vi denna utflykt som blev en omtyckt upplevelse och hoppades att påminna oss i orkidéernas värld. Regnet öste ner när vi halkade omkring på slippriga vägar fram till Måsjön. När vi kom fram visade det sig att vi bara var två stycken som trots vädret ville följa guiden **Åse Gustavsson** runt bland raringarna.

Regnet rann ner för glasögonen, in i floraböckerna och ner i nacken men vi fick se många olika små orkidéer och lära oss om lokala specialiteter. Guckuskorna var lika fantastiska och många i år men de hängde något med sina små skor i blötan.

När vi tittat runt samlades vi med vårt fika i värmestugan och hade där turen att träffa medlemmar i en vänförening av de levande som finns kvar sen storhetstiden i Fagervik. De hade sin årliga träff med tänd brasa, matsäck och många gamla minnen om hur det var en gång att leva i det ganska stora samhället med skogs- och kolhantering till Gimobruket.

Midsommarfirandet

Trollkarlen underhåller barn som vuxna. En trevlig nyhet för denna sommaren.

Firandet av midsommar gick som vanligt av stapeln på midsommar-DAGEN klockan 12 och många vara med för att hjälpa till med klädsen av stången. Flera av de som kom hade blommor med sig så arbetet gick fort.

Vi har under flera år haft förnämliga **dragspelaren Christer Lehti** från Enköping som givit oss den rätta stämningen inför dansen. Dansen leddes av **Mimmi Källström**. 2009 hade vi även en trollkarl med oss i skolbacken för att glädja särskilt barnen med något nytt. Förhoppningsvis kan vi även nästa år ha någon sådan överraskning.

Stort tack till alla som ställde upp för att få en trevlig midsommardag vid Tvärnö skola.

Christer och Mimmi i full gång med danserna

Utbildad SPORTFISKEGUIDE erbjuder guidade fisketurer efter strömming på försommaren, gädda och abborre på vår, sommar och höst. Även ismete efter gädda på vintern. Vi fiskar i vatten kring Tvärnö.

Jag har skepparexamen klass 8 och har kapacitet för 2 - 15 personer.

Flytvästar samt fiskeutrustning finns att låna för den som inte har.

Katarina Johansson
0173 710 77, 073 038 85 14
abborren73@hotmail.com

Tvärnödagen

Familjedagen 2009 bjöd på strålande solsken och högsommarvärme. Trots det var det många som slet sig från badstranden och besökte **Mellangården** och **Norrgården**. Här kommer ett axplock av det som bjöds på under dagen:

På Mellangården kunde man se hovslagaren i arbete, rida islandshäst, åka häst & vagn, träffa får, lamm, kossor, köpa bondgårdsprodukter av Gunnilla Pettersson och Raggäröla av Annelie. Upplandsbondens erbjöd ekologiska hamburgare till lunch, Föreningen Allmogeåtar berättade om sin verksamhet samt sålde lotter.

Det roliga var att Stig Johansson som är född och uppvuxen på Mellangården vann den fina ekan som var priset i lotteriet!

Lars Mattsson bjöd på båtturer i sin fina skötbåt med kultändare.

Upplandsstiftelsens kunniga guider ledde turer i naturreservatet.

Norrgården höll kvarn, smedja och linbastu öppen. Tipspromenaden som arrangerades av Upplandsstiftelsen som många deltog i slutade på Norrgården.

Den fina nyckeln till kvarnen

Föreningen bjöd på lite svalka med fika och parasoll

Hembygdsföreningen bidrog med kaffeservering.

Stort tack till **Mikael** och **Marie** som upplät området vid kvarnen på **Norrgården** till förfogande för vårt arrangemang.

Tyvärn kanske inte alla som kom till Mellangården förstod att kaffet, läsk och rulltårtorna fanns vid kvarnen. Dagen var mycket varm och solig så de som hittade fram var mycket nöjda med att det fläktade lite vid kvarnbacken dock inte av kvarnens vingar.

Kvarnen är värd ett besök så Föreningen kan tänka sig att även nästa år servera fika där.

Hembygdsföreningen

Hasses Antik, Tuskötäppan

Säljer, köper och värderar samt utför bouppteckningar

Av Uppsvenska Handelskammaren för Uppsala län, förordnad värderingsman

Till Hasses Antik hittar Du genom att åka till Långalma och där ta höger mot Raggärö
Följ skyltar (Antik)

Även LOPPIS!

Hans Sundin, 0173 702 85

RICKARDSSON'S

Bygg & Specialsnickerier
Utför snickerier efter kunds önskemål
● Dörrar ● Fönster ● Trappor
P1 4192, 742 92 ÖSTHAMMAR
Tel/fax 0173-129 98 ● Mobil 070-301 29 99

De fina grindarna på Södergården är exempel på Rickardsson's snickeri

Båtutflykten

Föreningen ordnade den uppskattade båtturen i år till **Grisslehamn onsdagen 15 juli**. Vi var 22 personer som med tre båtar tillsammans körde i det fina och varma vädret.

I hamnen väntade författaren **Erik Eriksson** på oss för att berätta om livet i Grisslehamn från slutet av 1700-talet och fram till början av 1900-talet.

Erik har skrivit en storslagen släktkrönika i fyra delar om livet under den här tiden, främst ur de starka kvinnornas perspektiv, hotet under krig, i Grisslehamn som viktig politisk punkt och den viktiga postgången till omvärlden via Åland, bland militärer som kom landvägen och de som smög utmed kusten i krigsfartygen och förstås om kärleken.

Vi promenerade från hamnen, förbi gamla posthuset, där gamla gästgiveriet låg och vidare mot berget där Sveriges första telegraf låg.

Vi åt vår matsäck i skuggan och hade sen lite egen tid att se oss om i fina Grisslehamn innan vi åter vände hem mot Tvärnö.

Erik Eriksson berättar om Grisslehamns historie medan han sitter på kanonen som har pipan riktad ut mot Ålandshav från utkiksberget

Erik Erikssons böcker om Grisslehamn heter:

Det brinnande havet (1799 – 1819)

Den blå stranden (1854 – 1858)

Den sista stormen (1914 – 1919)

De svarta molnens tid (1939 – 1945)

Ordupplagets förlag

Bilden på första sidan är författaren Erik Eriksson som står i hamnen i Grisslehamn för att möta upp oss alla från Tvärnö.

Gillar du lamm?

**Vi säljer färskt lammkött
lamm- och fårskinn**

Lammen går hela betessäsongen på naturbeten och från maj 2009 är både växtodling och djurhållning anslutna till **KRAV**.

Slakten sker i Strömsberg och köttet levereras styckat och klart i kartong i november.

Skinnen beredes under vintern i Tranås och finns till försäljning från mars. Vi säljer både ekologiskt beredda skinn samt traditionellt beredda skinn vilka kan tvättas i tvättmaskin.

Gör din beställning i god tid!
Efterfrågan är större än tillgången!

Mellangården

Anders Johansson & Eva Medin Johansson
0173 711 18, 070 398 03 87
eva.medin@one.se
www.oregrund.nu/tvarno

Medlemmar i Hembygdsföreningen är välkomna att låna böcker och skrifter som finns i skolans lilla bibliotek

BYGG AB SVEN MAGNUSSON

TVÄRNÖ SÅG

Tel såg: 710 20
Tel mobil: 070 514 47 37
Tel bostad: 122 84

Gudstjänsten 2 augusti

34 personer kom från Tvärnö, Raggarö och från Östhammar kom folk med buss.

Prästen **Lars Palm** höll en enkel andakt inne i skolsalen för att vädret var så ostadigt. Kaffet med kakor var som alltid uppskattat.

Gudstjänsten gav föreningen ett litet överskott och kollekt togs upp till kyrkan.

www.hembygd.se/uppland/tvarno

Nu hittar Du mer information på webbplatsen.

Om Du inte varit inne och tittat på www.hembygd.se/uppland/tvarno sen i somras rekommenderar vi Dig göra det för sen dess har vi utökat innehållet avsevärt. Förhoppningsvis hittar Du något av intresse.

Har Du synpunkter på innehållet, eller vill bidra med något, kontakta vår **webbadministratör Torbjörn Ahlsén** på 070 245 27 42 eller 08 581 728 08. Du kan även maila torbjorn.ahlsen@telia.com.

www.hembygd.se/uppland/tvarno

Jan Mattsson

**Kvarnbo Ralbo 212
815 92 Tierp**

**Tel 0293 600 34
Mob 070 605 14 05**

Utför olika slag av dekorativt smide samt nyttosmide, beställningssmide, kyrksmide och gravkors

Försäljningsställen:
Knutmassomuseet, Gimo 0173 408 99
Skogsviolens Blommor 018 10 33 80
www.dekorsmide.se

Tvärnökarta

Hembygdsföreningen försäljer en karta över Tvärnö.

Kartan finns i två olika utföranden. Den ena med endast Tvärnö och en med även Raggarö på.

Kartan kostar 300 kr och ligger då på rulle men den går även att beställa inramad.

Kartan kan beställas hos Harald Andersson
tel 710 12 eller 018 25 43 14.

**Alla är välkomna
att skänka prylar till
föreningens lotterier**

gåvorna tas emot av
Eva Tibell och Margareta Axelsson

Tvärnö Hembygdsförenings ekonomi

Bokslut 20090101 - 20091231

Behållning 090101

Kassa 4 637.00
Plusgirot 20 419.43

Intäkter

Medlemsavgifter 9 560.00
Bidrag 1 350.00
Annonser 700.00
Lotterier 2 495.00
Servering 2 013.00

16 118.00

Kostnader

Föreningsavgifter 3 134.00
Trycksaker 5 786.00
Arvoden 1 400.00
Arrangemang 9 028,50
Porto 457.50

19 806.00

Resultat

-3 688.00

Behållning 091231

Kassa 2 781.50
Plusgirot 18 586.93

Täby 2010 02 10

Folke Andersson
kassör

Alla är välkomna att
annonsera i årsskriften
Föreningens medlemmar
annonserar för
halva priset

Kontakta styrelsen!

Styrelsens planering inför 2010

Årsmöte

lördagen 15 maj, kl 13.00 i Tvärnö skolan med årsmötेशandlingar. Som underhållning efter mötet lyssnar vi på **Stig Unge**, känd bla från radion som berättar sägner och berättelser från orten. Kaffe med dopp serveras.

Gökotta

prel i slutet av maj ordnar föreningen med samling tidigt en morgon med en duktig fågelkännare för att tillsammans förhoppningsvis få lyssna till många vårfåglar.

Affischer kommer upp i god tid när vi har närmare uppgifter. Det går även att kolla på hemsidan om tid och datum osv. Vi tar egen fikakorg med oss.

Gökotta är en nästan 100-årig tradition med att samlas i soluppgången för att tyda vad göken spår för framtiden, bäster- och tröstergök osv.

Midsommarfirande

är midsommar-DAGEN vid skolan kl 13.00. Midsommarstången kläs, dragspelsmusik till dansen och lekarna runt stången. Lotterier och överraskning till barnen. Medtag egen fikakorg!

Tvärnödag

lördagen 3 juli, kl 10 - 15. Mellangården arrangerar den i samband med Upplandsstiftelsen med guide turer osv.

På programmet står fårklippning, fårvallning med hundar, hovslageri, ponnyridning, häst och vagn mm mm.

Hembygdsföreningen försäljer fika och lotter.

Annonseras i Annonssbladet.

Båtutflykt

åker vi ut på prel 15 juli. Föreningen hyr båt och målet är scouternas ö **Vässarö** i vår yttre skärgård. Vi annonserar i god tid om tider och platser ombord.

Friluftsgudstjänst

i augusti vid Tvärnöskolan om vädret tillåter. Någon av traktens präster håller i annat fall gudstjänsten inomhus och som alltid avslutas träffen med generöst fikabord. Affisch sätts upp i god tid vid skolan och annons kommer i Annonssbladet.

Tvärnögårdar

Vad vet vi om Tvärnös gårdar....

År 2005 planerade styrelsen att i föreningsutskicket berätta om de över 20 gårdar som finns på Tvärnö, Sundskär och Värblingsö. Byggnadsår, markskiften, historia, generationers ägande osv.

Ni som bor på Tvärnö hör av Er till styrelsen. Skriv gärna lite om gårdens ursprung, lätt-samma berättelser eller händelser och låna oss foton, kartor som kan vara intressant för oss medlemmar att läsa om.

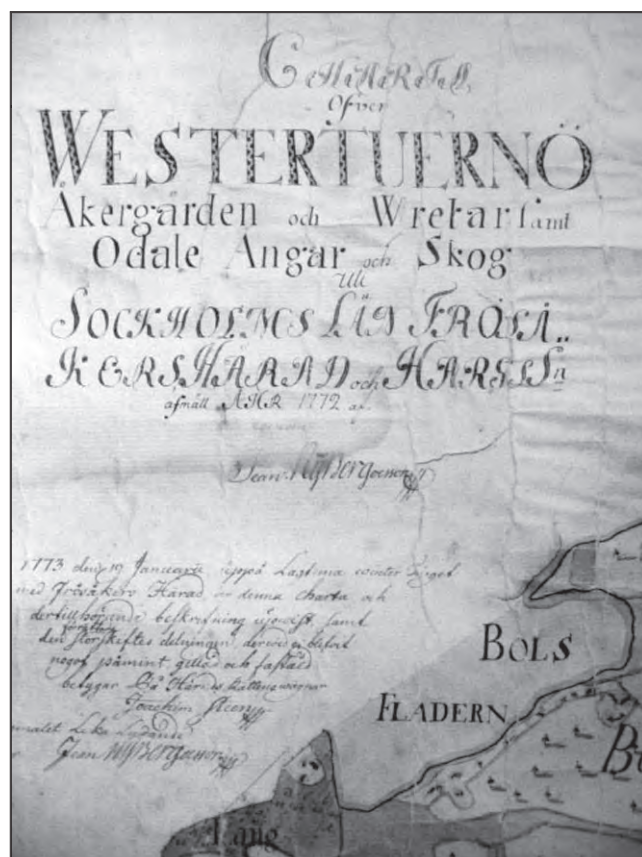
Vi skrev först om Tvärnö skola i 2006-års utskick, året efter om Gruvskäret och Bromsäng. Efter det skrev vi om Sandvik och Stensberg och förra året om Norrhägnaden på Värblingsö. I år får vi veta mera om Hästhagen på norra sidan av Tvärnö.

Hästhagen

År 1749 lagstodgades om storskifte av rikets jord. Genomförandet gick långsamt men 1772 - 73 skiftades ägorna på Väster Tvärnö. Ägosplittringen av alla små åkrar och ängar till allt mindre och smala tegar som det dittills varit var för att alla i byarna skulle ha lika mycket och tillgång till lika odlingskvalitet på marken. I och med storskiftet byttes marken mellan brukarna och de fick istället en samlad mark runt sin egen gård.

Under 1700-talet började befolkningen öka på Tvärnö och utrymmet i byarna blev allt mindre. Per Johansson (Per Jans) med hustru Caisa bosatte sig 1749 på norra sidan av Väster Tvärnö och fick många barn. De byggde upp gården Hästhagen där det fanns bra tillgång till fiske och möjligheter till att bryta ny åkermark i omgivningarna. Fam Johansson bygde sitt lilla hus som inte längre finns kvar, mitt emot det nu befintliga gårdshuset.

I sekelskiftet 17 - 1800-talet flyttades nuvarande huvudbyggnad från Yttersby på Söderön. Enligt husförhörslängden 1856 - 1860 bodde tre familjer i huset på Hästhagen.

Del av karta från 1772 efter Storskiftet på Tvärnö som finns hos Sonja Svederöth på Hästhagen.

Charta ofver Westertuernö, Åkergården och Wretar samt Odale Ängar och Skog uti Stockholms Län Frösåkers Härad och Hargs Sn (socken) afmätt ÅHR 1772

1902 flyttade Karl Gustaf Bauman som var född på Nyborg på Väster Tvärnö 1871 och hans hustru Kristina Matilda Sporrang som var född på Östra Tvärnö 1875 till Hästhagen. Hennes föräldrar bodde "Westerbergs", bredvid Sandvik. De blev "adopterade" av Erik Mattsson, Järsmass och hans hustru Anna Stina som förlorat sin ende son i en drunkningsolycka tidigare. Karl Gustav och Matilda fick då överta Hästhagen mot att Järsmass fick bo kvar till sin död.

Karl Gustav och Matilda fick sonen Karl Uno och 1898 och dottern Elsa Viktoria 1908.

Uno gifte sig 1926 med Märta Söderström från Södergården på Öster Tvärnö och de fortsatte bo och bruka jorden på Hästhagen. De slet hårt i den steniga marken och hade några få kor, gris och höns och fiskade för att ha mat för dagen och ibland sälja fångsten.

Uno började arbeta på sågen i Elfsnäs när han var 15 år gammal och rodde över sundet varje dag för att tjäna in en slant. Men Uno miste synen på ena ögat i en olycka på sågen i början av 1930-talet så han kunde inte jobba kvar. Familjen bröt då upp mera åkermark för att kunna hålla flera djur och Uno fick mera tid till fiske som kunde ge en liten inkomst. De skaffade också en häst.

Under lång tid, innan bron till Tvärnö byggdes 1944, var Hästhagen en knutpunkt, eftersom mjölken från byn forslades över till Elfsnäs däriifrån. Senare stationerades också handelsboden och postlådorna i Elfsnäs. Mjölkleveransen innebar att byborna fick ta sig på byvägen till norra sidan och sedan ro över sundet i flateka som utlånades av Hästhagen. Ofta stannade man också på en kopp kaffe i köket.

Märta och Uno flyttade till Stockholm 1957, efter att Unos hjärtproblem förvärrades. Enda barnet, dottern Sonja Svederoth född 1927 bodde i staden och det blev naturligt för dem att vara nära henne vintertid för att hjälpa till med passningen av de båda barnbarnen Monica född 1948 och Annica född 1954. Sommartid bodde de alltid på Hästhagen med höns och en gris. Uno dog 1976 men Märta fortsatte att tillbringa alla somrar på sitt älskade Tvärnö fram till sin död 1996.

Dottern Sonja som sedan 1968 haft ett fritidshus på Orrarna, numera Orrsundet byggde 1978 tillsammans med sin man Bertil ett nytt hus på Hästhagen för att lättare kunna bistå sin åldrande mamma.

Idag ägs Hästhagen av Sonjas döttrar Monica och Annica men Sonja vistas ofta i sitt mer moderna hus på fastigheten där det går lätt att vara också vintertid.

Märta Bauman berättar om gamla tider på utställningen "Tvärnö förr och nu" 1991 i Tvärnö skola

Lena Edin, ur källan Martin Ahlséns "Väster Tvärnö By med avsöndrade hemman under fyra århundraden", 1992. ISBN 91 971475 - 24 med kompletteringar av *Monica och Sonja Svederoth*.

Det har varit spännande att titta på Hästhagens historia, men det finns väldigt mycket som fattas för att göra historien komplett. Vilka bodde och brukade Hästhagen under 1800-talet och slutet av 1700-talet? Varifrån flyttades ursprunget till huvudbyggnaden och av vem och när? Var det verkligen så att de första bosättarna kom redan 1749? Varför är i så fall inte fastigheten utsatt på Storskifteskartan?

Lena har använt Martin Ahlséns förnämliga skrift som källmaterial och jag känner mig nu väldigt inspirerad att gå till ursprungskällorna och försöka få svar på mina frågor. Om det finns någon som vet mer så snälla, kontakta mig och berätta!

Monica Svederoth

Den tillbygda huvudbyggnaden på Hästhagen som den ser ut idag. Ett mindre hus flyttades hit från Yttersby under 1800-talet.

Kartan över de nytilldelade ägorna efter Storskiftet 1772. Den visar också vad som hänt efter landhöjningen om man jämför med en karta av idag. Hästhagen låg ungefär här

Rapport från Söderöns utvecklingsgrupp (SUG)

Det gjorde vi 2009

Utvecklingsgruppen har under året haft sex sammanträden.

Utvecklingsgruppen genomförde 21 april möte med Ulf Andersson, näringslivschef, och Susanne Ort-

mans, verksamhetsansvarig inom Leader Utveckla Roslagen och Stockholms skärgård (Leader Uross).

Utvecklingsgruppen genomförde 28 maj i samarbete med Fjädrådet ett möte rörande vattenfrågorna med rubriken "Så kan vattnet i Östhammarsfjärden förbättras!". Medverkande Olof Sandström.

Albrektsmässan genomfördes i Östhammar 30 - 31 maj. Utvecklingsgruppen samordnade så att företagarna inom utvecklingsgruppens område hade ett eget tält.

Söderödagen genomfördes 18 juli och gästades då av Anders Eldebring och direktsändning av Melodikrysset. 2 000 personer! kom till Söderögården i strålände solsken och med en rad andra aktiviteter för deltagarna.

Den traditionella **höstmarknaden** genomfördes inte under året.

Föreningen Söderöns framtid

Den 10 juni bildades den ideella föreningen Söderöns framtid. En interimistisk styrelse tillsattes. Den 22 september genomförde föreningen sitt första årsmöte. Föreningen har bildats efter modell från den ideella föreningen Öregrund framtid. Avsikten är att kunna stödja utvecklingsarbetet inom utvecklingsgruppens område och även söka pengar till sådan verksamhet.

Skrivelser mm

Gruppen har avgivit skrivelse till Vägverket rörande Karöbron och det stora behovet av upprustningsåtgärder. Vägverkets svar innebär att en upprustning kan ske 2011 i samband med genomförandet av en breddning av bron.

Utvecklingsgruppen har avgivit remissvar detaljplanen för Ekenberg, Tvärnö.

Utvecklingsgruppen har avgivit remissvar rörande Östhammars kommuns skolutredning.

Utvecklingsgruppen har överklagat länsstyrelsens beslut att bevilja Karl Otto Jenses begäran att få ha jordtäkt på mark vid Björnäs.

Utvecklingsgruppen har yttrat sig över förslaget till Skärgårdsprogram omfattande Gräsö resp Söderön, Tvärnö och Raggårö. Östhammars kommunfullmäktige har i november beslutat att anta Program 2009 - 2015 för livskraftig Skärgård.

Leaderområdet Utveckla Roslagen och Stockholms skärgård

Utvecklingsgruppen har under året samverkat med Leaderområdet Utveckla Roslagen och Stockholms skärgård (Leader Uross). Föreningen omfattar området kommunerna Haninge, Norrtälje, Nynäshamn, Värmdö, Österåker och delar av Östhammar.

Information

SöderöTvärNytt har givits ut med två nummer.

Ansvarig för Hemsidan har varit Claes Nord.

Representation

Utvecklingsgruppen har varit representerad vid sammankomster med kommunstyrelsens arbetsutskott av dels i början av året Annica Kruukka och Lasse Lindell, dels senare Lasse Lindell och Claes Nord.

Ekonomi

Utvecklingsgruppen har haft 20 000 kr i verksamhetsmedel att disponera från Östhammars kommun. Av dessa medel har 18 984,25 kr förbrukats. Inkluderande moms uppstår ett underskott om 2 203,00 kr. Underskottet täcks av medel utvecklingsgruppen har balanserade.

Slutord

Söderöns utvecklingsgrupp riktar ett stort tack till alla som lagt ned ett stort arbete för utvecklingsgruppen och särskilt riktas det tacket till dem som har lämnat sina uppdrag under året.

Bygden och bygdens utveckling är hjärtefrågor för oss. Det är vår förhoppning att vi framgent skall kunna få ett bra engagemang hos såväl fastboende som sommarboende för att gemensamt kunna utveckla möjligheternas kust.

Det här gör vi 2010

Under verksamhetsåret 2010 fortsätter utvecklingsgruppen sitt arbete med att stimulera bygdens invånare, fritidshusboenden, föreningsliv och företagare till delaktighet för bygdens utveckling. Utvecklingsgruppen ska arbeta med att ta tillvara resurser och kompetenser i ovannämnda målgrupper, stimulera och erbjuda fler till ett aktivt deltagande i arbetsgrupper och för specifika insatser. Utvecklingsgruppen strävar efter att inbjuda till attraktiva sammankomster inom aktuella teman.

Företagsutveckling

Idéforum 20 mars med medverkan av SKB och Östhammars kommun.

Samtal med kommunen och länsstyrelsen för att finna lämpliga vägar att **söka medel** för att kunna genomföra årets aktiviteter för företagsutveckling och turism.

Informations- och diskussionskväll hur turismen kan utvecklas. Förslagen tidpunkt maj ev en ytterligare träff beroende på intresse.

Utveckling av **nätverk** mellan företagare. Uppdatering av Företagarregistret.

Utbildning/kompetensutveckling

Skärgårdsprogrammet

Förverkligande av Skärgårdsprogrammet - en punkt vid Idéforum.

Leaderområdet Utveckla Roslagen och Stockholms skärgård

Information om leaderprojektet och hur man kan söka pengar. Föreslagen tidpunkt, april.

Microansökan om Idéforum - ytterligare ansökningar efter Idéforum.

Diskussion kring idéer för olika projekt - Uppgift styrelsen

forts från föregående sida, SUG...

Information

För att utvecklingsgruppen skall kunna nå ut med information är en kombination av SöderöTvärNytt och Nyhetsbrev lämplig.

SöderöTvärNytt utgivning planeras för maj/juni och nov/dec 2010. Extra nummer med inbjudan till Edéforum.

Nyhetsbrev kan distribueras när utvecklingsgruppen får tillgång till de boendes e-postadresser.

Informationsträffar

Information om Leaderområdet Utveckla Roslagen och Stockholms skärgård. Föreslagen tidpunkt, april.

Information om näringslivsfrågor vid Idéforum Stig Björne, SKB och Ulf Andersson, Östhammars kommun.

Informationskväll kring företagande medverkande bl a Arne Forsell tidigare chef för Pharmacia Biotech AB och sommarboende i vårt område. Föreslagen tidpunkt, juni.

Valdebatt 5 september i Söderögården med inriktning på leva och bo i Skärgården.

Vattendirektivet

Uppföljning av vattendirektivet och arbetet med vattenfrågorna i vårt område

Infrastrukturella frågor

Utreda och lägga förslag om åtgärder rörande:

Cykelvägar på Söderön och Tvärnö

Fler allmänna bryggor med parkeringsplatser

Förbättrad mobiltelefon täckning

Bredbandsfrågor

Boende för äldre (55+)

Förbättrad kollektivtrafik

Bevarande av militära markeringar för farleder

Natur- och miljöfrågor

Vattenkvaliteten i Östhammarsfjärden och Granfjärden

Fiskefrågor

Guidningar i vår sköna natur

Kulturfrågorna

För kulturfrågorna svarar bygdegårdsföreningen och hembygdsföreningarna.

Lasse Lindell

Ordförande

Glöm inte... Årsstämman

**i Tvärnö skola
lörd 15 maj kl 13.00**

Efter mötesförhandlingarna
lyssnar vi till **Stig Unge**
som trollbinder oss med sägner
och berättelser från orten

Fika!

Tvärnö Hembygdsförenings styrelse träffades en kväll hemma hos styrelsemedlemmen Harald Andersson och hans fru Lena som tack för det gångna årets föreningsarbete.

Lena och Harald hade lagat fantastisk mat som vi åt inomhus för att vädret inte var pålitligt.

Tack Lena och Harald

**Hembygdsföreningens
alla aktiviteter kommer att
affischeras på alla
anslagstavlor i god tid**

Titta gärna också på
uppdateringarna på vår hemsida:
www.hembygd/se/uppland/tvarno

Medlemsregistret

Tvärnö Hembygdsförening är enligt personuppgiftslagen (pul) skyldig att informera sina medlemmar om vilka uppgifter som finns om dem i medlemsregistret.

Registret innehåller uppgifter om namn, tel nr, adress, postnummer, postadress, sommaradress samt en kolumn där jag kan fylla i övrigt tex om utskick skall skickas till annan adress än som finns registrerad.

Avsikten med medlemsregistret är föreningsadministration i form av avprickning av medlemsavgifter, etiketter till utskick samt bifoga registret i vår årsskrift.

Ansvarig för registret är föreningens kassör
Folke Andersson, tel 08 758 80 48, 0173 710 02
e-post: folke.taby@telia.com

Meddela mig om Du/Ni har invändningar mot att förekomma i registret, önskar ändra eller lägga till något.

Mvh Folke Andersson

Våra vilda djur på Tvärnö

På Tvärnö finns de flesta däggdjur som finns i Uppland. Så vitt bekant inte björn i modern tid, men på Fagerön, mot Harg sågs björn för något år sedan. Men som sagt alla andra finns eller har setts. Varg sågs vid flera tillfällen för några år sedan, även så sent som sommaren -09 - men är en tillfällig gäst.

Lodjur var för några år sedan endast tillfälliga, men nu finns de mera permanent på Tvärnö. En hona som föder årliga ungar lever främst på Raggarö. Under lodjursjakten mars 2010 sköts inget lo på Tvärnö. Några Tvärnökatter har tyvärr blivit mat till lo.

På sommaren är lodjurets päls gulbrun och fläckig, men på vintern är den ljusare, mer gråaktig och fläckarna syns inte lika tydligt. Svansen är kort och kraftig med tydlig svart spets.

Tvärnöbor har lokalt matat rådjur under den hårda vintern i direkt närhet till bebyggelse för att de ska få vara ifred för lo men loet är aktivt på natten och några slag av rådjur har då ändå hänt.

Vildsvin har etablerat sig men vandrar ändå ganska långt runt i bygden. Kultingar, dvs årsgrisar som fötts på Tvärnö, har setts åtminstone de senaste tre åren. Ett ganska stort antal vildsvin har skjutits på ön. Även grisarna blir matade på vissa håll. Någon älg skjuts varje år, men antalet har minskat betydligt jämfört med för tio år sedan. Också rådjurstammen har minskat men alla har väl sett rådjur på ön. Vintern i år har tyvärr decimerat stammen betydligt, bla därför att lo och räv har lättare att komma åt svaga, svältande rådjur som har det svårt i den höga snön och skaren. Några självdöda rådjur har hittats.

Hararna, mest sk fältharar, klarar sig bättre. Skaren gör att de lätt kan nå kvistar på tex asp och

äppelträd. De kan också springa ifrån sina fiender främst lo och räv, eftersom de först av alla kan hoppa på skaren som bär dem. Det händer att örnarna tar harar. Kanske inte havsörnarna som är för dåliga flygare för att ta vuxna friska harar men harungar har det nog svårare. Kungsörn har setts, men det är oklart om de har häckat på Tvärnö. Det har däremot en sällsynt örn, skrikörn, gjort. De är högst ovanliga i Sverige, men kommer över Åland från Baltikum.

Skrikörnen som visat sig på Tvärnö är mindre än vår numera ganska vanliga havsörn

Överhuvudtaget finns det gott om rovfåglar - duvhök, sparvhök, ormvråk, flera falksorter på ön. Flera av ugglearterna finns också. Det beror på att Tvärnö har flera typer av landskap och det finns gott om fåglar och sork som bytesdjur. Även i sjön finns det gott om byten i form av sjöfåglar och fisk. Fiskgjusen visar sig mera igen efter några års frånvaro. Minken däremot har minskat men sälarna blir allt fler och visar sig allt längre in i vår skärgård.

Östra Tvärnö Samfällighetsförening

Vid trolling och nätfiske på föreningens vatten krävs fiskekort

Fiskekort försäljes av:

Anders Johansson, Mellangården
Gert Bohman, Johanneslund
Christer Jansson, Högalund

Medlemsförteckning

Aase Gunvor	Artillerigatan 97	115 30 Stockholm	<i>Tvärnöadress</i>
Ackefelt Catarina o Jan	Castorvägen 41	175 68 Järfälla	Lövnäs 1470
Ahlsén Inga-Maja	Hannesplanaden 4 D	753 19 Uppsala	Orrsundet 417
Ahlsén Torbjörn o Gerthy	Penselvägen 10	196 38 Kungsängen	Tvärnö 1436
Ajnefelt Katarina	Hagavägen 14 2 tr	169 69 Solna	Tvärnö 1436
Altenburger Kurt o Agneta	Östra Tvärnö 979	742 91 Östhammar	Östra Tvärnö 979
Andersson Birgitta o Folke	Ellagårdsvägen 182	187 45 Täby	Nyborg 394
Andersson Börje o Johan	Gröna Gatan 31 E	754 36 Uppsala	Sundskär
Andersson Gunilla o Nils	Svartkärrsvägen 4 4 tr	133 32 Saltsjöbaden	Västerbyn 532
Andersson Monica	Stendösvägen 2	186 31 Vallentuna	
Andersson Borgklint Harald o Lena	Vitkålgatan 54	754 49 Uppsala	Västerbyn 524
Arnebjör Gun o Rolf	Morkullevägen 14	175 64 Järfälla	Orrsundet 410
Axelsson Margareta	Centralvägen 35	183 57 Täby	Södergården 650
Axelsson Lewis Eva o Jonathan	Tvärnö, Södergården 650	742 91 Östhammar	Södergården 650
Backström Per	Sunnerstavägen 5	756 51 Uppsala	V-ö Norrhägnaden 1415
Backström Rune o Signild	Gammelhusgatan 25	742 33 Östhammar	V-ö Norrhägnaden 1415
Berglund Anna o Erik	Orionvägen 31	175 60 Järfälla	
Boman Modin Gert o Inger	Östra Tvärnö 979	742 91 Östhammar	Östra Tvärnö 979
Boman Lilian o Lars	Dammengläntan 17	425 39 Hissings Kärra	Lövnäs 1470
Brinkmar Ulrika	Lokstallgatan 6	113 21 Stockholm	Östra Tvärnö 971
Brunnström Johnsson Eva o Robert	Västerbyn 531	742 91 Östhammar	Västerbyn 531
de Besche Anette	Sandvik	742 91 Östhammar	Sandvik
Edberg Helene o Hans	Tulegatan 16	113 53 Stockholm	Sandvik
Edin Britt-Marie o Mats	Trollgatan 2	742 33 Östhammar	Sundskär 101
Edin Lena	Slagugglan 15	742 36 Östhammar	Sundskär 101
Ericsson Thorsten o Ingegärd	Moxboda 162	742 95 Hargshamn	
Eriksson Mikael	Norrgården, Tvärnö 758	742 91 Östhammar	Norrgården 758
Eriksson Sivert o Olga	Bergsgatan 3	742 31 Östhammar	
Ferm Inger o Jan	Kungsängsgatan 57 E	753 17 Uppsala	Tvärnö 289
Fernström Barbro o Per	Bergslagsvägen 142	168 55 Bromma	Tvärnösundet 632
Flink Bert o Kerstin	Villagatan 32	742 33 Östhammar	
Flink Björn o Ulrika	Vanadisplan	113 91 Stockholm	
Flodin Mats o Marianne	Pärlvägen 2	591 72 Motala	Östra Tvärnö 972
Forsberg Birgit o Folke	Simundö 212	742 94 Östhammar	
Gille Ulla o Torben	Sydvästra Grängsgatan 21	742 32 Östhammar	
Gustafsson Agneta o Arne	Born 8	755 92 Uppsala	Östra Tvärnö 966
Haglund Kerstin o Tommy	Bergagatan 10	752 38 Uppsala	Liljebacken 1412
Halldén Claes	Hanstäppevägen 13	734 35 Hallsthammar	Tvärnö 1474
Hassel Bo o Barbro	Råstensgatan 12	724 62 Västerås	
Hjortzén Ulla o Kjell	Tullgarnsgatan 21	753 17 Uppsala	Tvärnö 1472
Hultgren Jan	Geijersgatan 11 B	752 26 Uppsala	Landöra 1452
Hökeberg Göran	Vindragarvägen 10	117 50 Stockholm	Bodahagen 1422
Hökeberg Pettersson Ingegerd o Sture	Fältvägen 11 A	756 46 Uppsala	Bodahagen 1422
Jacobsson Helgesdotter Curt o Lena	Östra Tvärnö 978	742 91 Östhammar	Östra Tvärnö 978
Jardhagen Solveig o Göte	Tvärnö, Orrsundet 403	742 91 Östhammar	Orrsundet 403
Jenner Gustafsson Åsa o Jan	Hörnstensvägen 4 B	756 45 Uppsala	Tvärnösundet 638
Johansson Ellinor	Gammelbygatan 22	742 34 Östhammar	
Johansson Inger	Engelbrektsgatan 11	742 31 Östhammar	Tvärnö 1453
Johansson Ingrid o Gösta	Botvidsgatan 14 A	753 27 Uppsala	Kvarngärdet 305
Johansson Stig	Fältspatvägen 46	806 31 Gävle	Mellangården 756
Jonsson Eva o Göran	Nicandergatan 3 E	645 30 Strängnäs	Kvarngärdet 1395
Jussil Anita o Sune	Tvärnö, Karlholm 290	742 91 Östhammar	Karlholm 290
Karlsson Britta o Ingvar	Spårfinnargränd 27	124 64 Bandhagen	Tvärnö 1474
Kleis Marianne	Ångströmshuset 1	112 69 Stockholm	Tvärnösundet 639
Källström Titti o Åke	Björkbacksvägen 25	168 69 Bromma	Östra Tvärnö 977
Landheim Kaiser Lole o Gösta	DeGeersgatan 16	115 29 Stockholm	Hagaberg 520
Larsson Ewa o Thomas	Ärnevägen 97	755 97 Uppsala	Sundskär 106

Lindberg Hannelore o Bernt	Vretalundsvägen 36	743 40	Storvreta	
Lyon Britt o Hakon	Flogstavägen 5 D	752 73	Uppsala	Tvärnösundet 640
Löfström Per o Anna-Britt	Tvärnö, Ekensberg 320	742 91	Östhammar	Ekensberg 320
Magnusson Sven o Mona	Prästgatan 5	742 31	Östhammar	Torsholmen
Malmborg von Kerstin	Flintlåsvägen 2 4 tr	192 59	Sollentuna	Tvärnö skola 635
Malmborg von Lotta	Sånglärkevägen 2	186 47	Vallentuna	Tvärnö skola 635
Mattsson Andersson Lars o Harriet	Tvärnö Nyrundan 404	742 91	Östhammar	Nyrudan 404
Medin Johansson Eva o Anders	Tvärnö, Mellangården 755	742 91	Östhammar	Mellangården 755
Mehlstrand Ulla o Urban	Valthornsvägen 20	756 50	Uppsala	Sundskär103
Morell Lena o Tor	Sporrbacksvägen 18	748 32	Österbybruk	Lövnäs 1470
Nilsson Gunnar	Väsby Storgård 8	186 91	Vallentuna	Värblingsö Sundmanshagen
Nilsson Inger	Skarabacken 3	121 48	Johanneshov	Tvärnösundet 651
Nobel Agnes	Socketbruksgatan 18	118 42	Stockholm	Tvärnö 1314
Nobel Jakob	Bollnäsbacken 30	162 62	Vällingby	Tvärnö 1314
Nyström Ingegerd o Per	Sandmovägen 4	756 47	Uppsala	Orrsundet 402
Ohlsén Maria o Christer	Gås Andersväg 15	743 64	Björklinge	Värblingsö
Olsson Birgitta o Hans	Danderydsvägen 69 A	182 62	Djursholm	Tvärnösundet 637
Oscarsson Görel	Luthagesplanaden 23 A	752 25	Uppsala	Landöra 1454
Oscarsson Löwgren Peter o Helene	Gustaf Kjellbergs väg 28	756 43	Uppsala	Landöra 1454
Parck Annika	Bellmansgatan 54	754 26	Uppsala	
Perning Christine o Ulf	Tvärnö Sandvik	742 91	Östhammar	Sandvik
Pettersson Anne o Hans	Jungfrudansen 38	171 56	Solna	Värblingsö 1421
Pettersson Eriksson Anne-Marie o Anders	Tvärnö, Västerbyn 514	742 91	Östhammar	Västerbyn 514
Pettersson Danielsson Alf o Susanne	Ripgatan 5	742 36	Östhammar	Ekbacken 1417
Redeby Sutton Inger	Treesdale Close	TQ33QB	Paignton Devon, England	
Ruhne Pihlgren Berit o Jan	Snesslinge, Peterslund 175	742 93	Östhammar	
Rydh Gertrud o Jan	Västmannagatan 69	113 26	Stockholm	Stensberg 406
Rönnqvist Ulla	Skattegårdsvägen 53	162 62	Vällingby	Södergården 650
Sahlström Leena o Fritjof	Degerövägen 63 F	00870	Helsingfors, Finland	Tvärnö 1430
Sandblom Ann-Katrin o Nils	Tomtavägen 13 D	762 31	Rimbo	Tvärnö 1441
Sigurdson Rosenborg Margareta o Lars	Orionvägen 57	175 60	Järfälla	
Sjöberg Ann o Per	Fridhemsgatan 20	112 40	stockholm	Östra Tvärnö 977
Sjöberg Linda	Björkbacksvägen 19	168 69	Bromma	Östra Tvärnö 977
Skogqvist Ingrid	Södra Centralgatan 13 B	820 50	Gävle	
Staudinger Carina o Lars	Bågspännarvägen 14	175 68	Järfälla	Orrsundet 416
Ström Ulla	Vasagatan 7	742 32	Östhammar	
Ström Greta	Marka 263	742 92	Östhammar	
Sundin Kerstin o Hans	Tuskötäppan 112	742 91	Östhammar	Tuskötäppan 112
Svanberg Lillemor	Tuskö 127	742 91	Östhammar	Tuskö 127
Swedenborg Kirsten o Erik	Nornornasväg 7	131 46	Nacka	Värblingsöby
Svederoth Monica	Lindvallsplan 8 6 tr	117 36	Stockholm	Hästhagen 1407
Svederoth Sonja	Nelsonstigen 4	134 36	Gustavsberg	Hästhagen 1407
Söderberg Jeanette o Herbert	Tvärnö, Orrsundet 405	742 91	Östhammar	Orrsundet 405
Söderström Henry	Prästgatan 11 A	742 31	Östhammar	
Telbrant Eva	Vallstanäsvägen 86	195 70	Rosersberg	Tvärnö Gruvskäret
Tibell Eva o Magnus	Tvärnö, Orrsundet 401	742 91	Östhammar	Orrsundet 401
Tissier Birgitta o Bertil	Dannemoravägen 9	748 30	Österbybruk	
Trosell Monica o Jan	Stråvägen 5	175 44	Järfälla	Orrsundet 418
Ulvfors Björn	Spiltvägen 12	857 52	Sundsvall	Ekdalen 1463
Walberg Barbro	Klippvägen 12	187 50	Täby	Bromsäng 288
Wallgren Hille o Bengt	Hannebergsgatan 22	171 68	Solna	Brandstycket 646
Wallgren Oscarsson Lars o Lotti	Yttersby, Pl 1906	742 91	Östhammar	Brandstycket 646
Wengler Svensson Ove o Sylvie	Brunnsgatan 76 v5	802 51	Gävle	Roslagsro 286
Wikman Gunnel o Bo	Kungsängsgatan 57 F	753 17	Uppsala	Bodahagen 1423
Virving Jonas	Västmannsgatan 100	113 43	Stockholm	
Wätte Barbro o Staffan	Jungfrugatan 30 4 tr	114 44	Stokholm	Sjöhaga 291
Åström Anita	Guldskärsgatan 5 A	742 31	Östhammar	Solsidan 1445

Vi vill gärna bli fler medlemmar
hör av Er till styrelsen!

År 2010 årskrift
lösnummerkostnad
-- 30 kr --

Tvärnö hembygds- förening

Ordf Sune Jussil 0173 710 48
Karlholm 290, V Tvärnö
070 568 57 36
742 91 Östhammar

Kassör Folke Andersson 0173 710 02
Nyborg 394, V Tvärnö 070 625 16 86
742 91 Östhammar 08 758 80 48
folke.taby@telia.com

Sekr Margareta Axelsson 0173 710 31
Södergården 650, Tvärnö 08 768 82 65
742 91 Östhammar

Övriga i styrelsen:

Ledamot	Ann Sjöberg	Rev	Anita Åström
	Lena Edin	suppl	Gunnar Nilsson
Suppl	Eva Tibell	Valber	Kerstin Malmborg
	Harald Andersson		Eva Brunnström
	Torbjörn Ahlsén		Eva Medin
			Johansson
Rev	Gösta Kaiser		
	Åke Källström		

Katarina har skottat fram den nya spången över ett dike på Myravägen som Anders Johansson byggt under 2009

Ta en tur...!

Bergavägen och Myravägen

Ta en fin promenad på de uppskyltade stigarna mellan skolan och Norrgården

Lill-Näsudden

Gå gärna slingan från Mellangården genom Naturreservatet ut till Näsudden

Det finns en grillplats ordnad vid sjön

Skyldad parkeringsplats "Naturreservat" finns öster om Mellangården

Välkommen också till en promenad genom Tvärnö historia

Östra Tvärnö by har varit bebodd sedan vikingatiden. Det visar bl a gravrösen och en skeppssättning

Det finns också lämningar efter en gård före Laga Skiftesförflyttningen (1844) mellan Mellangården och Norrgården. En promenadslinga är skyltad vid vägen nedanför Mellangården

Medlemsavgifter
100 kr, familj
60 kr enskild

Inbet på Pg 462 39 77-8

Glöm inte betala årsavgiften!

Betalar Ni över internet - kom ihåg att lämna fullständigt namn och hela adressen